

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1981/570

Karar No : 1981/408

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan,1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde belirlenen sürdürülmesinde işlenmekle birlikte, aynı yasanın 13/b maddesinde öngörülen bağlantı koşulunu içeren suça ait davanın Askeri Mahkemede görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Yılmaz Yalçınar.

OLAY : 1- Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu (Şura) isimli derginin 23.2.1978 günlü, 6 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla, Adliyenin manevi şahsiyetinin tahrir ve tezyif edildiği iddiasıyla eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 159/1.,179/Son maddelerine göre cezalandırılması istenerek Ankara C. Savcılığı'nca 2.3.1978 günlü iddianameyle,

2- Sanığın sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı (Şura) isimli derginin 2.3.1978 günlü, 7 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla laikliğe aykırı davranıldığı iddiasıyla eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 163/4-Son ve 173/Son maddelerine göre cezalandırılması istenerek Ankara C. Savcılığı'nca 5.4.1978 günlü iddianameyle,

3- Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu (Şura) isimli derginin 9.3.1978 günlü, 8 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla laikliğe aykırı davranıldığı iddiasıyla eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 163/4-5-6 ve 173/Son maddelerine göre cezalandırılması istenerek Ankara C. Savcılığı'nca 29.3.1978 günlü iddianameyle,

4- Sanığın 25.2.1978 tarihinde yapılan "Fikir ve İnanç Özgürlüğü" konulu toplantıdaki konuşmaları laikliğe aykırı propaganda yaptığı iddiasıyla eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 163/4 ve 173/Son maddelerine göre cezalandırılması istenerek Ankara C. Savcılığı'nca 28.4.1978 günlü iddianameyle,

Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ne ayrı ayrı kamu davaları açılmıştır.

a- Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi; dört ayrı kamu davasına ait dosyayı 1978/131 esas sayılı dosyada birleştirerek 28.12.1978 gününde,1978/131-378 sayılı ile, sanığa atılı suçların yaygın şiddet eylemlerine kaynaklık ettiği, sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardan olduğu, davaya bakmanın sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevine girdiği,

b- Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi; 26.2.1981 tarihinde,1980/507-1981/223 sayılı ile, sanığa atılı suçların sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği,sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla organik bağlantı içi bulunmadığı ve 1402 sayılı Yasa'nın 2301 sayılı Yasa ile değişik 13. maddesi kapsamı dışı kaldığı,

..../....

Gerekçeleriyle mahkemelerinin görevsizliğine karar vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, Fethi Üzdural, İsmail Oğuz, Şeref T. Lungüç, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı 22.6.1981 günlü toplantıda geçici roportör Danıştay tetkik hâkimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Adli, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Yavuz Ögüt'ün aynı doğrultudaki sözlü açıklaması dinlendikten sonra görüşülüp, düşünüldü :

XXXXXX : Sanığa atılı suçlar, Ankara İli'nde 26.12.1978 günü ilân olunan sıkıyönetimden üç aydan önce, 23.2.1978, 25.2.1978, 2.3.1978, 9.3.1978 tarihlerinde işlenmiştir.

Sanığın yazı işleri müdürü olduğu Şura isimli dergi içeriği ve 25.2.1978 günü yayınlanan " Fikir ve İnanç Özgürlüğü " konulu toplantıya ilişkin hükümet komiseri raporu ile bu toplantıda atılan sloganlar ve yapılan konuşmalara ait bant çözümü tutanağından, sanığın belirli bir siyasi partinin (MSP) ve onun yan kuruluşu olan Akıncılar Derneği'nin görüşle doğrultusunda hareket ettiği, bunlara uygun yazılar yazdığı anlaşılmaktadır. Ancak sanığın MSP ve onun yan kuruluşu olan dernek yönetici veya üyesi olduğuna dair dosyada bilgi olmadığından, konunun 2310 sayılı Yasa'nın Ek-1. maddesi ile ilgisi saptanamamıştır.

Sanığa atılı suçların, 1402 sayılı Yasa'nın 2301 sayılı Yasa ile değişik 13/a-b maddeleri yönünden durumuna gelince; anılan suçlardan büyük bir kısmının amacı, laik cumhuriyet yerine dini esaslara ve şeriat düzenine dayalı devlet kurma ve böylece laikliğe aykırı davranışlarda bulunarak, mevcut rejimi yıkmaya yönelik olduğundan, anılan suçlar Milli Güvenlik Konseyi 17 sayılı Kararı'nın 4. maddesinde öngörülen cumhuriyete, temel hak ve özgürlüklere karşı işlenmiş suçlardan olup, anarşik ortamın yaratılmasının kökenini oluşturduğundan sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkindir.

Öte yandan anılan suçlar, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önceki tarihlerde işlendiğinden 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kalmakla beraber, aynı yasanın 13/b maddesinde öngörülen sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içinde bağlantılıdır. Zira sanığın Diyarbakır İli'nde uçak kaçıрма fiilinden dolayı Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde hakkında Türk Ceza Yasası'nın 163/1., 384/4., 495/1., 497/2., 163/4., 62. ve 6136 sayılı Yasa'nın 13/1. maddesine göre cezalandırılması için kamu davası açıldığı; Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 3.6.1981 günlü 1979/1152-10345 sayılı yazısı ile bildirildiğinden ve her iki davaya konu suçlar arasında

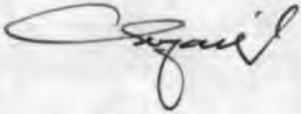
Türk Ceza Yasası'nın 163. maddesine aykırı davranma fiili ortak nokta olduğundan, görevsizlik kararına konu olan sanığa atılı suçlarla, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlar arasında, genel ve ortak amaç içinde ve ayrıca örgütsel ve organik bağlılık bulunmaktadır. Bu itibarla iş bu davanın 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesi uyarınca Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Açıklanan nedenlerle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'ne görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden, bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 26.2.1981 günlü, 1980/507 esas, 1981/223 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 22.6.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdemir

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Tolunç

Üye

Orhan Ardem

Üye

Servet Tüzün

Üye

Orhan Ardem

